

ORGAN NARODNOG FRONTA ZA OKRUG BANJU LUKU

GODINA III

BANJA LUKA, 10. novembra 1945.

Broj 19

Претсједник владе Босне и Херцеговине Родољуб Чолаковић у Босанској Крајини

На свом путу кроз Босанску Крајину Претсједник владе Босне и Херцеговине Родољуб Чолаковић одржао је 6 и 7 новембра конференцију у Бишкопој Кладуши и у Пржељу доду. Претсједник владе је говорио о положају Југославије у свијету, демократији и федерацији као гаранцији јачине и сигурности наше земље, и о изборима.

На повратку у Сарајево друг Чолаковић је одржао конференцију у Брњој Луци, 8. XI, увече у бишкопој «Козара». Говорени о трагедији која је прве четине године застала наше народе ради политике лаждавањих кривога старе Југославије претсједник владе је рекао:

«У том добу угрожености националног опстанка наши народи су се лигали на устанак, а ми смо те силнаде снаге успјели да организујемо, да ми лако јасан шло, и перојективну. Ова наша Народноослободилачка борба била је саставни дио оне велике борбе коју су водиле најшпиредије снаге свијета против снага мршата и реакције на меду с фашистичком Немачком. Ове снаге успјели су да оклине све народе Југославије и да на тај начин наша борба за национални опстанак постане не само борба једног народа, него свих народа Југославије који су кроз нашу демократску револуцију успјели да створе темеље наше народне државне.»

У свакој револуцији, па и у нашој је најосновније питање власти. Ми смо то питање рјешили на тај начин да је власт у рукама радника, сељака и оних дјелова интелигенције која су своје интересе могли да потчине заједничким интересима. Наша државна власт нашла је нове форме — те форме су као што знамо, наши народни одбори. Непријатељи наше револуције схматлајући значај народних одбора кажу у својим теоријама како су ти одбори одиграли своју улогу у току рата, а да ствари прећи на мирнодошко стање ибаци уило у старој Југославији. Разумије се другогни да то они кажу, јер су свјесни да су наши народни одбори и поред свих својих мана које нине у свом раду, основна наше нове аласт. Међутим не само да су народни одбори нова власт по форми, него и по садржају. Јавна демократија. Може у једној земљи да буде и демократија западног типа, а да се истовремено ометају основна права грађанина. Наша демократија се разликује рјечју и дјелом што нине ни савна западне демократије. Наш демократизам укључује у себе као битан, као саставни дио националног равноправности. Стара Југославија била је тамнија народа, великоерсна хегемонистика

кљика на челу с монархијом држала је власт у својим рукама и она је дјелила повремено ту власт са осталим националним кљикама у Југославији. Није било браства у Југославији, није га ни могло бити, јер је једна лична великоерсна кљика стјала мрљу међу Југословенским народима... Наша револуција не би била демократија да нин је свакоме народу дала слободу да се сам одређиваје хоће ли да остане са осталим народима Југославије — или да се отијеме. И таква Југославија не може се никада измирити с монархијом. Не може бити власт народа, не може бити народних одбора с монархијом на челу, не може бити због тога јер монархија је била фасада иза које су се скривали банкери, капиталисти, све оно што је искористављало ширине тудбинске својене у старој Југославији. Дале, не може бити наше федерације засноване на братству и равноправности наших народа у монархији. Једном рјечју зато, јер је федерација једина гаранција да ће Југославија остати вјечита заједница равноправних братских народа.

Затим је Родољуб Чолаковић дао предвид политике старе Југославије, која се увјек ослањала на ову земљу која је претстављала пеленију реакције у свијету, у историјски осврт на учешће и улогу Срба, муслимана и Хрвата у оружаној борби нашег народа за слободу. Ми смо тини вјадвајућих кругова старе Југославије т. зв. опозиција Народном фронту, отгулили су се другим курсом да их не познамо, ала су они наши стари познатији и од раније и за вријеме рата, изданици и прије и у току рата — само што су промијенили хурак, ала им је куд остала иста.»

С неколико рјечи осврнуо се на подвојак оних Срба из Босне и Херцеговине који су за вријеме НДХ морали да напусте своју ужу домовину...

«Дворана кина «Козара» била је пуча грађана свих слојева, из свих дјелова града који су с највећим интересовањем и одобравањем сагледали излагања Родољуба Чолаковића.»

9. новембра ујутро претсједник владе Босне и Херцеговине Родољуб Чолаковић напустио је Банју Лuku.

Зобратљива омладино Босне и Херцеговине!

Са Титом смо били у најтежини данима ослободилачког рата. Са Титом смо били у јунаком Дворану, на Козари, Неретви, Романију. Са Титом ћемо даље бити у борбу на изградњу наше земље. Са Титом ћемо славити највећу побједу — 11. новембра. Са именом Тита у нове побједи наших народа и наше омладине. Збогом своје рдење, уострудићемо своје снаге.

Саопштење Сабезне изборне комисије о броју уписаних бирача у ДФЈ

Према посљедњим званичним подацима који су стигли Сабезној изборној комисији из свих федералних јединица, а пошто су народни судови рјешили жалбу по питању бирачког права, у Д. Ф. Југославији уписано је у бирачке спискове укупно 8.235.968 бирача, а из бирачких спискова је у смислу члана 4-ог Закона о бирачким списковима брисано укупно 194.158 лица, тако да постојак брисаних бирача из бирачких спискова износи 2,30%.

Број уписаних бирача и брисаних лица из бирачких спискова по федералним јединицама, односно аутономним областима је сљедећи: Уписано у бирачке спискове: Србија 2.308.906, брисано из бирачких у Београду 9 XI 1945 год.

Секретар: Далибор, с. р.

Чланови комисије: Др. Рутини Владимир, с. р. Савић Кирило, с. р. Жујић Трифко, с. р. Митровић Стефан, с. р. Хаџић Благоје, с. р.

Претсједник: Живко Јовановић, с. р.

Jedan dio višeg katoličkog sveštenstva pokušava da izigra agrarnu reformu

Цијелокупна штампа Хрватске, Словеније, Војводине, Босне и Херцеговине осудила је т. зв. «Пасторско писмо» као отворен напад на Демократску Федеративну Југославију. Тај је напад наша штампа објаснила. Тај ризм везана једног дјела католичког Клерга са усташким покретом који је тако рећи избио из рибина католичке цркве, као што су доносили, књижни, вјештачени сиеменишта и други. Још више тај напад је дошао због аграрне реформе.

У Хрватском Загору, на примјер, половина објавице земље припада католичкој цркви, друга половина безбројним сиромашним сељацима. Није чудо што је Степан Рудић тврдио да су бискупи истрајни вјелосједници и средневјекловне спахије.

Законом о аграрној реформи земља треба да се да онима који је обрађују и сада бискупи бранче своје велике поседе, истају не само појединачно, него и у виду кооперативних дисциблина, долазе и силкоб са својим «предражни вјеницима», са сиромашним сељацима.

Они се свим силама труде да изиграју аграрну реформу и исе штрмају оне сељаци земље, остављајући их у бифеди као и уније. Чине се шубе збокуп! У земљишним књигама имовица на католичке цркве уписана је као велики посед. Међутим, да би омили аграрну реформу, бискупи су доишли одлуку да распродају своје велике поседе становницима нових зупа. По новом закону свакој зупи се оставља до 30 хектара. На тај начин бискупи католичке цркве желе да одзму сељацима право на земљу.

Овој провидној намјери католичких бискупа одлучују се сељаци Хрватске, Словеније, Херцеговине и других крајева. Они су подозреним «едајући сваки покушај бискупа и погледу освајача нових зупа чине бискупи настоје да Егизити спровођење аграрне реформе.

Radio Beograd

Из прогласа АФЖ-а Босне и Херцеговине

Жене гласајте:

За Народни фронт, јер он зна чин народну власт, народну демократију, равноправност же на!

За Републику, јер она значи спас и снагу Југославије и слободу за народ!

За ТИТА, јер ћемо само са Титом сачувати своју слободу и равноправност, јер само са Титом на челу никада се нише неће повратити нише ропство!

ЖИВИМО ДРУГ ТИТО, најјачи заштитник наших демократских права, најважнији изборни кандидат наших народа!

Кутуја без листе и њени гласачи

Законом о допуни Закона о избору народних посланика за Уставотворну скупштину одређено је да из практичног гласача...

лаиша будућност и пуна независност.

Зато ће на изборима 11 новембра да кандидат Народног фронта гласачи сви они који стоје на брањенику...

У кутују без листе гласаће они који су противу тековина крљаву извојеваних, промену напрора на фронту...

Зато је за нас као "фронтнице" важно да нико од случајног читатељског...

Ми знамо да је "опозиционци" бацили паролу јач изборне не листе, али знамо и то да је реално, шта ко били...

Ваш због тога наше народне масе које су увек показивале и показују несипремност да брине тековине...

А то значи да неће само кутују спустити у кутују без листе.

(20. октобра) Д. Б.

Из прогласа Јединствених синдиката радника и намештеника Југославије

Другом и другари! Радници и намештенаци!

Радница класа има је огромне жртве за ослобођење државине, за издржање и сабоју земље, радника класа...

Иако што њего подните из пусугом, да се што поње изградит као заједнички рат и благодата.

Прослава Великог октобра у Москви

Москва, 8. новембра ТАСС јавља:

Увек советске пријестолнице живе су због свогачког града свике на Изгледа индогага великом празнику...

Пријестолнице, преко пута Велике ерсе свјећт културје предмете за покрете, парадирериу, налит и играчке.

Поздравни телеграми маршалу Титу и Родољубу Чолаковићу

НОСИОЦ САЗВНЕ ЛИСТЕ НАРОДНОГ ФРОНТА МАРШАЛУ ЈУГОСЛАВИЈЕ ЈОСИПУ БРОЗУ ТИТУ

Народ срезз Марконовићког окупација предизборном збору упутије Ти своје...

Поздравим, што је овој пут испрваволно ивизија да своје сречне поздравља зина, Маршала Тита, за кога...

У Народном фронту и да нешто учу варту зној одиш ога снота тековине...

Захваљујући Ти се да нас никадне симпатизије, ма се које стране долази, неће сирепити с правог пута...

Живео наш учитељ и предвођио маршалу Титу!

Живела Демократска Федеративна Република Југославија!

4. новембра 1945. године.

Народ мрковићког срезз

НОСИОЦ ЗЕМАЉСКЕ ЛИСТЕ НАРОДНОГ ФРОНТА ЗА Б. И. Х. ДРУГУ РОДОЉУБУ ЧОЛAKOVIЋУ

Народ срезз мрковићког окупација предизборном збору упутије Ти поздравје...

Уроби на живот и змот против окупатора и издизанија, притисак пе...

редова Народог фронта обновиће мо и изградити нашу учу домоваиу...

На изборима једнакостеј и пичем боа даћемо своје гласове за Народни фронт и тиме дати најбољи одговор...

Живео носиоц Земаљске листе Народог фронта за Босну и Херцеговину...

4. новембра 1945. године.

Народ мрковићког срезз

4 новембра на збору у Мрковић Граду било је 3.000 људи

4. новембра одржан је велики збор Народног фронта у Мрковић Граду...

везну скупштину на листи Народог фронтје у овом срезу. Одавнито није...

Јед олим путем којим је води највећи њен сја и највећи сја наших народа, организатор славних побједа...

На збору је било 3.000 људи. Б. К.

ZAHVALA INVALIDA

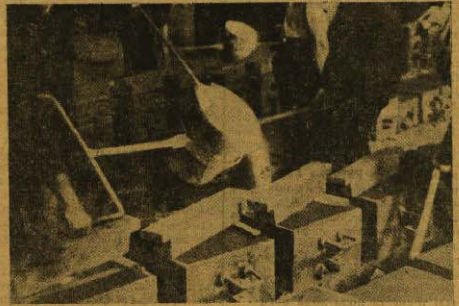
U invalidskom domu u Trapistima nalazi se veći broj ranjenih boraca koji su, kao invalidi, nesposobni za fizičke poslove. Radi toga je uprava doma otvorila analfabetski i daktilografsko-administrativni tečaj. Svaha ih tečevaše, je, da drugovima pruži osnovnu naučrazbu i da ih, sposobni za rad, po kancelarijama. Tečaj porada oko 70 daka i svi su pokazali mnogo volje i interesovanja za učenje, ali je rad bio otežan radi nedostatka školskog materijala.

Doznajući za to, namještenici i trgovački pomoćnici Zemaljskog trgovačkog preduzeća — filijala Banja Luka, sakupili su između sebe dobrovoljne priloge i nabavili za te

čelove: 396 kom. teka, 156 kom. olovaka, 69 držala, je svečano, tinte, perila i posuđa. Tečaji su bili vrlo dirnuti i obrađivali, tim za njih, tako korisnim poklonom. Po tom, kako oni sami kažu, vide da narod ne za boravila one, koji danas ne žale, što su u borbi za narodno oslobođenje prolivali krv i izgubili svoje djetelove djele.

Uprava doma se, u ime daka invalida, zahvaljuje svima što su učestvovali u toj plemenitoj akciji, a posebno drugarici Roliš Anikić koja je tu akciju novela. Smatramo da ova akcija može da služi za primjer i ostalim anti-fašističkim organizacijama.
Ponačnik Matić Mico

ЉЕВАОНИЦА ЈЕЛШИНГРАД сваким даном даје свој допринос за обнову и изградњу

У КАЛУПЕ СЕ ЛИЈЕВА УСИЛАНО, ТЕКУЋЕ ЖЕЛЕЗО. КАД СЕ ОНО ОХЛАДИ ДОБИЉЕМО СЈЕКРЕ, НАКОВЊЕ, ДИЈЕЛОВЕ СТРОЈЕВА И ДРУГО

Proslava 28 godišnjice Oktobarske revolucije u Banjoj Luci

7. novembra uveče održana je svečana akademija u sali Narodnog pozorišta u čast desetogodišnjice pobjede velike Oktobarske revolucije. Svečanost je počela himnom Sovjetskog Saveza i »Hej Slovenzi, živite mi drug Sefer! Maglajlić, sekretar Zemaljskog sabora sindikata Bosne

i Hercegovine, dao referat o značenju Oktobra. Član Narodnog pozorišta Ratko Savić izrecitovao je »Oktobarski danak od Majakovskog, a radnički hor »Pelagić otpjevao je dvije pjesme: »Lita i Stajinac i »U bor za Rodinu.

Хрватски вароде!

Дан избора за Уставотворну скупштину нека нам буде велики народни благадан. Тај дан гласањем славићемо побједу слободног народа над реакцијом и над свим старозаконом које она са собом носи. Тај дан славићемо почетак новог живота у новој држави сељака, радника и народне интелигенције. Тај дан славићемо почетак новог бољшег живота и срећније будућности Хрватског народа.

Нитко нека не изстане од овог великог народног слања! Сви на изборе! За Народни фронт! За Хрватску Републиканску Селачку Странку! За Републику! ЗА ТИТА!

Муслимане, муслимане, муслиманска омадино!

Наша је света дужност да 11. новембра сви изађемо на изборе и гласамо за Народни фронт, организатора великих и славих побјета над окупатором, творца нове Југославије, — демократске и народне државе, носилаца ованационалности, слободе и братства међу нашим народима. Гласајте за кандидате Народног фронта ви гласате за бољи живот вас и ваше дјеце, за независност и слободу Југославије, ви гласате за великог Тита који је у рату водио наше народе из побједи у побједи и који ће и у миру да поведе нашу земљу путем среће и благостања.

ПОБЈЕДА ФРОНТА – неразрушива савез с Русијом

љивина почва: да се учимо од нас, да налазимо силасу у њиховом дјеловању и да плањиво проучавамо практична борбена изкуства маса.

Вјера у стваралачке снаге маса, која је особина Ленињовог рада, која му је давала могућности да нађе смисао; да на путу стажири и да управни њен ток на први протеклеке револуције.

ГЕНИЈ РЕВОЛУЦИЈЕ

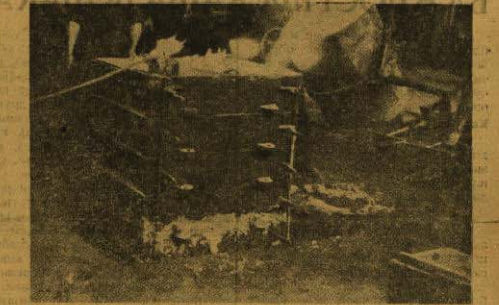
Ленини је био рођен за револуцију. Он је стварно био гениј револуционарних експлозија и највећи мајстор револуционарног руководства. Он се никада није осјећавао тако слободно и несре као у доба револуционарних потреса. Ја овим нећу да кажем да Ленин увијек је био одобрава сваки револуционарни потрес, али да се он увијек и при сваким његовим одређивању био за револуционарне експлозије. Нипогото Омиг, ја хоћу да кажем да се генијална дасконијост Ленина није никада испољавала са толико пуноће и јасноће као што је то била за вјерске револуционарних експлозије. У дане револуционарних пресека он је најпросто најчисто, постојао видљив, он је предјавио пјевачке класа и вје проврати револуционарну кривдана, као да их је писано на длану. Не говори се тек онко у нашим партиским круговима да Иљин узмие да паива у таласима револу-

ције као риба у води. Одатле је изоловајућим јасноћом тактичких лозинки и вјетровлава смјелост Ленињових револуционарних планова.

Мени су тале на ум двије нарочите карактеристике чињенице која је истину ову његову особину.

Прва чињеница. Период пред октобарским преговором, када су милиони радника, сељака и војника, који су пошењ криком у позадини и на фронту, тражили мир и саободу, када су генералитет и буржоазија припремали војну диктатуру у интересу зроти до краја, када је цијело тав, звано мишљење, и када су се тав, социјалистичке партије стајале против бољшевијка, клеветали их као змијачке шпунјеве, када је Керенски покушавао да ствара бољшевијску партију у шестајном (у томе је дописале већ био успио) када су још толике дисидентоваде армие, аустројугословенске коалиције стајале против наших уморних армие у расплава, а западно-европски социјалистички мирно се налазили у блоку са својим владама, у нитергов зрота до коначне побједи.

Шта би то знајало да се под оваким околностима подигне устанак. Пољуби устанак под оваким околностима значајно је све стајати на коњу. Али се Ленин није бојао да рескрира, јер је знао, да ће устанак побједити, да ће устанак у Русији

У ОВОМ ВЕЛИКОМ КАЛУПУ ИЗРАДИЋЕ СЕ ОСОВИНА ЗА ПЕЋ, КОЈА ЋЕ ПОСЛУЖИТИ ЗА ЛИВАЊЕ ЂЕЛИКА, ОСОВИНА ЋЕ БИТИ ТЕШКА ОКО 500 КГ.

ји припремити крај империјалистичког рата, да ће устанак у Русији да продрма њичување масе знала, да ће устанак у Русији удрети темиљ Републици Совјета и да ће Совјетска република послужити као темиљ револуционарног покрета у широм свијету.

Знамо да се био револуционарно издиривши Ленин остварио знамије са његовом таву и његовом Друга чињеница. При дан пост је Октобарске револуције када је Совјет народних комесара покушао да нагера бунтовничког генерала, главнокомандујућег Духоваина, на прекрет војних операција и на почетак преговора са Нијемцима и примирју. Служба се како смо Ленин, Краљико (будући главнокомандујући) и та отишл у главни штаб у Петерг, ради војне преговора са Духоваином. Био је то непријатан момент. Духоваин је командиа категоријски су одбијали измињиве вјештаке народних комесара. Командиа састав армие сав се налазио у рукама вјештаке команде. Што се тине војске, нама није било познато како ће се појидети армие од 12 милиона, која је потпадала под тав армиске организације, распорежене против Совјетске власти. У самом Питеру, као што је познато, тав се спремао југосерски устанак, а осим тога Керенски је нило против Петерга са ратним материјам. Срећам се како је последи једне паузе у

преговорима тине Ленина засјало неким особиним оствариошћу. Ендило се да је он већ дошло одуку, »Хајдемо на радио-станцију, — рекао је Ленин, — она ће нам користити: ми ћемо нарочитом наредбом забити генерала Духоваина и на његово мјесто за главнокомандујућег поставићемо Криљенка, за тим ћемо позвати војнике, преко старјешина командиа кадр, да откоде генерала, да прекину са ратним операцијама и да се вјеру са аустројугословенским војницима и да ствара мир узму у своје властине пачке.

То је био евоко, у непознато. Али се Ленин није бојао овог евоко. Нарочито, он му је нило у сусрет, јер је знао да армие хоће мир и да ће да га узме, бришћући на путу за мир све могуће преке, јер је он знао да овакав на чин уздржаности мира неће проћи бескорисно за аустројугословенске војнике, да ће они започети покрет за мир на свим фронтима без изјетка.

Познато је да се и ово Ленињово предјавиће касније потпуно остварило.

Генијална предвидљивост, способност да боко свата и да отворива унутарњи амисао догађаја који долазе, то су Ленињове особине које су му помогле да оствари првјавија стратегију и јасну линију држања на кријивима револуционарног почета.

